

Filmska vzgoja v slovenskih kinematografih 2013/2014

Gradivo za pedagoge in vzgojitelje v vrtcih,
osnovnih šolah, srednjih šolah, gimnazijah ter
za kinematografe

2013-14

KAZALO

- 1. Predstavitev projekta, 2**
 - Namen, **2**
 - Cilj, **3**
 - Pedagoški pristopi, **3**
 - Vključeni kraji in kinematografi, **4**
 - Kontakti kinematografov in izvajalca, **4**
- 2. Katalog filmsko-vzgojnih projektov v šolskem letu 2013-2014, 6**
 - 2.1 Kazalo, **7**
 - 2.2 KATALOG – predstavitev, **9**

1. PREDSTAVITEV PROJEKTA

Art kino mreža Slovenije (AKMS) združuje 25 mestnih kinematografov z vse Slovenije v prikazovanju kakovostnih filmov domače, evropske in svetovne kinematografije in izvajanju primerne **filmske vzgoje**. Filmska vzgoja je prepoznana kot pomembno dopolnilo v vzgoji in izobraževanju o vizualnih komunikacijah in se trenutno izvaja le v določenih kinematografih, a še vedno premalo. V šolskem letu 2013-2014 se je zato združilo 10 kinematografov AKMS, ki filmske vzgoje do sedaj še niso izvajali ali pa so jo izvajali v omejenih zmožnostih. Skupaj smo **od Slovenskega filmskega centra** (*Javni razpis za sofinanciranje kulturno vzgojnih filmskih projektov v Republiki Sloveniji za leto 2013 ter za čas trajanja študijskega leta 2013/2014, 22.03.2013*) **uspešno pridobili zaupanje** za izvajanje projekta *Filmska vzgoja v slovenskih kinematografih v šolskem letu 2013-14*.

V šolskem letu 2013/14 lahko tako šolam, gimnazijam in vrtcem **brezplačno** ponudimo določeno število **pedagoških filmsko-vzgojnih vsebin iz priloženega kataloga** (in tudi širše). Filmska vzgoja se izvaja v katerem od sodelujočih kinematografov in se navezuje **na izbrane filmske projekcije**, pripravljene pa imamo različne metode: **pogovor ob filmu, pogovor z avtorji, pogovor z izbranimi gosti, filmske delavnice in okrogle mize**.

Katalog bomo med letom dopolnjevali z aktualnimi filmi in pedagoške vsebine ustrezno prilagajali.

Sodelujemo tudi s Programom za otroke in mlade Kinobalon (Kinodvor, Ljubljana), ki so nam ponudili njihova bogata **gradiva za učitelje in starše**. Ta gradiva so priporočljiva za pripravo na ogled filma in nabor tem za pogovore z otroki in mladimi. Obiščite spletno stran:

<http://www.kinodvor.org/kinobalon/gradiva-za-ucitelje-in-starse/>

Glede **termina izvedbe** se obrnite na katerega od vaših bližnjih kinematografov. Kontakti so navedeni spodaj.

NAMEN

Ponuditi brezplačen filmsko-vzgojni program v kinematografih v šolskem letu 2013-14: Pretekle izkušnje kažejo, da se šole zelo redko odločajo za plačljive vzgojno-izobraževalne spremljevalne aktivnosti ob šolskih filmskih projekcijah, ki bi pripomogle, da bi se filmska kultura uspela povzpeti na višjo raven.

CILJ

Vzpodbuditi in usmerjati otroke in mladino na poti kakovostnega sprejemanja filmske umetnosti, da o njej razmišljajo in so tudi sami ustvarjalni.

Vzgoja o filmu, filmski formi in zgodovini filma je ključen premik, ki ga vidimo v trudu po razvoju filmske in tudi širše kulturne vzgoje pri nas.

Mentorji pri projektu so iz **Zavoda za uveljavljanje vizualne kulture Vizo** (www.vizo.si), ki so s svojo širino strokovnega znanja, mladostjo, zaradi katere so dostopnejši otrokom in mladim, in sposobnostjo dela z njimi, zagotovo primerni, da izvajajo nujno potrebno kombinacijo obeh nivojev vzgajanja o(b) filmu.

PEDAGOŠKI PRISTOPI

Filmska vzgoja je tako po večini vezana na določene filme (razen nekatera multimedijška predavanja ali delavnice, ki so lahko izvedene tudi brez neposredne reference na film kot izhodišče) in glede nanje smo izbrali različne načine pristopanja k otrokom in mladim.

Pedagoški pogovor o(b) filmu: Film je izvrstno gradivo za začetek pogovora z otroki in mladimi, saj vedno odpira pestro paleto tem, tako na vsebinski ravni – (zgodba, filmski liki, izstopajoče družbene teme), – kakor tudi na ravni filmskega oziroma slike (kako je posneto, izbira kadrov, prostor), zvoka (glasba, tonaliteta, zvočno ozadje) in montaže (ritem filma, razumljivost, povezljivost). Mentorji skušajo vse te teme povezati v kakovostno debato z otroki in mladimi, ter jim pomagajo izoblikovati lastno mnenje. Ustrezen pogovor, ki se prilagaja glede na starost otrok in mladih, je tako v filmski vzgoji osnovni in najmočnejši gradnik predajanja znanja in izkušenj. Pogovor se izvede pred, med in/ali po filmski projekciji v kinodvorani in traja približno **45 min.**

Pogovor z gostom: Velikokrat je pomembno, da uspemo občinstvu predstaviti ustvarjalce filma ali kakšnega drugega posebnega gosta (strokovnjaka). Ti gostje otrokom in mladim omogočijo vpogled v ustvarjanje filmskega izdelka, saj občinstvo vedno zanima, kako se film posname, kako se filmska zgodba začne ali pa kaj vprašajo strokovnjaka. Izbira gosta po navadi sloni na njegovi/njeni osebni izkušnji, s katero se da izbrane teme otrokom in mladim še lažje in uspešneje približati. Ko o vsebinah govorimo jasno in delimo izkušnje, lahko razbijemo marsikatero pereče teme (tabuje, stereotipe, konflikte) ali navdušimo k (po)ustvarjanju, če govorimo o pogovoru z ustvarjalci filma. Pogovor se izvede pred, med in/ali po filmski projekciji v kinodvorani in traja približno **30 min.**

Delavnica: Filmske delavnice otrokom in mladim omogočijo, da se tudi sami poizkusijo v ustvarjanju. S tem jim omogočimo artikulacijo ustvarjalnosti in jim približamo umetnost. Bolj kot o delavnici lahko govorimo o *ustvarjalnici*, ki se jo po navadi, zaradi lažje izvedbe izpelje v vrtcu ali šoli po ogledu filma. Delavnice trajajo večinoma **90 min.**

Multimedijsko predavanje: Predavanj so otroci in mladi že navajeni, če ne celo naveličani, zato je treba na tem področju izbrati nove načine, ki bi otrokom in mladim določeno učno snov približali ter naredili privlačno. Naši mentorji so skozi celotna predavanja v stiku z občinstvom in interakcijo povečujejo z rabo tehnologije, ki je ravno zadosti všečna in nemoteča. Pogovor se izvede pred, med in/ali po filmski projekciji v kinodvorani in traja približno **30 min.**

Okrogla miza: Nekateri filmi s svojo vsebino kar kličejo po razširitvi in odpiranju določenih tem. Otroke in mlade želimo ozaveščati, jih vzpodbujati k artikulaciji, razglabljanju in debatiranju. Otrokom in mladim okrogle mize in udeleževanje strokovnih dogodkov do sedaj še niso bili zadosti približani, a je nadvse pomembno, da se jim jo to omogoči in se jih pri njihovem razširjanju znanj ne podcenjuje. Okrogla miza se izvede po filmski projekciji v kinodvorani ali v kakšnem drugem prostoru kina. Okrogle mize po navadi trajajo okoli **60 min.**

VKLJUČENI KRAJI IN KINEMATOGRAFI

Kulturni dom **Slovenj Gradec**, Kulturni dom Franca Bernika **Domžale**, Društvo za razvoj Filter (upravitelj Kina Metropol, **Celje**), Turistično društvo **Dobropolje** kinematografi (upravitelj kina v Dobropolju in Velikih Laščah), Kino Rogaška (Tobija Medved s.p., kino v **Rogaški Slatini**), Center za kulturo, šport in prireditve **Izola** (upravitelj Kina Odeon), Zavod za kulturo Delavski dom **Trbovlje**, Kulturni dom **Krško**, Kulturni dom **Nova Gorica**, Kosovelov dom **Sežana**

KONTAKTI KINEMATOGRAFOV IN IZVAJALCA

Slovenj Gradec: Kulturni dom Slovenj Gradec
Roman Novak, kulturni.dom@siol.net

Domžale: Kulturni dom Franca Bernika Domžale
Jure Matičič, jure@kd-domzale.si

Celje: Kino Metropol
Samo Seničar, info@kinometropol.org

Rogaška Slatina: Kino Rogaška
Tobija Medved, tobija.medved@amis.net

Izola: Kino Odeon

Petra Božič, petra@odeon.si

Trbovlje: Delavski dom Trbovlje

Andrej Uduč, kino.ddt@gmail.com

Krško: Kulturni dom Krško

Breda Špacapan, breda.spacapan@kd-krsko.si

Sežana: Kosovelov dom Sežana

David Terčon, david@kosovelovdom.si

Nova Gorica: Kulturni dom Nova Gorica

Mateja Poljšak Furlan, mestnagalerija@kulturnidom-ng.si

Dobropolje – Velike Lašče: Kino Dobropolje

Tone Steklasa, tone.steklasa@siol.net

Art kino mreža Slovenije: Marija Štalekar, artkinomrezaslovenije@gmail.com

Zavod za uveljavljanje vizualne kulture Vizo – izvajalec filmske vzgoje: Rok Govednik, rok.govednik@vizo.si

2. KATALOG FILMSKO-VZGOJNIH PROJEKTOV V ŠOLSLEM LETU 2013-2014

V priloženem katalogu je nabor filmov s pedagoškimi vsebinami. Svoje izbor in želje sporočite na naslov vašega lokalnega kinematografa, ki bo uredil vse potrebno za izvedbo filmskega programa in pedagoških vsebin. **Če pa bi si želeli ogledati kateri drug film, tudi to sporočite lokalnemu kinematografu.**

Število brezplačnih pedagoških vsebin je omejeno in na razpolago do zapolnitve programa.

Filme in filmsko-vzgojne projekte smo razdelili v **5 sklopov**, glede na starost otrok in mladih (primernost tako filmske kot filmsko-vzgojne vsebine); nekateri sklopi se neposredno vežejo na filmske reference, nekateri lahko delujejo samostojno.

Kategorije:

Vrtci (3 leta in +)

I. triada osnovne šole (6 let in +)

II. triada osnovne šole (9 let in +)

III. triada osnovne šole (12 let in +)

Srednješolci (15 let in +)

Filmski katalog smo pripravili s pomočjo *Kataloga izbranih filmov za vzgojno-izobraževalne ustanove, 2013/2014* Kinobalona, otroškega in mladinskega programa Kinodvora (Ljubljana).

2.1 KAZALO

3 in +

Delavnica zvočnega opremljanja in sinhronizacije animiranega filma (prilagodljiva tudi za vse ostale starosti) – izvedba tudi neodvisno od ogleda filma

Pogovor ob animiranem filmu *Trije razbojniki*

Delavnica urjenja v govorjenju ob animiranem filmu *Hiša pravljic*

Pogovor ob animiranem filmu *Božičkov vajenec*

Pogovor ob programu kratkih animiranih filmov *Rumeni Slon*

Delavnica optičnih igrač

6 in +

Pogovor s skečem ob animiranem filmu *Kdo ima danes rojstni dan?*

Pogovor ob animiranem filmu *Ernest in Celestine*

9 in +

Pogovor ob programu kratkih animiranih filmov *Rdeči Slon*

Delavnica – filmski kviz ob filmu *Alica v čudežni deželi*

Pogovor ob filmu *Vratar Liverpoola*

Pogovor ali pogovor z gostom ali gostjo ob filmu *Ledeni zmaj*

Pogovor o animiranih filmih ob animiranem filmu *Skrivnost iz Kellsa*

Pogovor ob filmu *Kauwboy*

Pogovor ob film *Ali-ali*

12 in +

Multimedijsko predavanje *Pomen zvoka in glasbe v filmu* ali pogovor ob filmu *Umetnik*

Pogovor ob filmu *Otrok iz zgornjega nadstropja*

Pogovor ob filmu *Zveri južne divjine*

Pogovor ob filmu *Legenda o jezdecu kitov*

Multimedijsko predavanje o zgodovini slovenskega filma – izvedba tudi neodvisno od ogleda filma

Multimedijsko predavanje o glasbenih videospotih – izvedba tudi neodvisno od ogleda filma

Multimedijsko predavanje o zgodovini filma – izvedba tudi neodvisno od ogleda filma

Okrogla miza ob filmu *Dej mi no!*

15 in +

Pogovor z gostom ob filmu *Razred*

Pogovor ob filmu *Ime mi je Li*

Pogovor z gostom ob filmu *Cezar mora umreti*

Pogovor z gostom ob filmu *Circus fantasticus*

Pogovor ob filmu *Kraljica*

Pogovor ob filmu *Panov labirint*

Pogovor ob filmu *Barbara*

Pogovor z gostom ob filmu *Izlet*

Pogovor z gostom ob filmu *Želve znajo leteti*

Pogovor z gostjo ali okrogla miza »Voziček je ovira toliko kot si vi dovolite« ob filmu *Rja in kost*

Multimedijsko predavanje ob filmu *400 udarcev*

Okrogla miza ob dokumentarnem filmu *Življenje na smetišču*

Okrogla miza ob filmu *Aleksandrinke*

Okrogla miza ob filmu *Razmerja. 25 let lezbične sekcije ŠKUC-LL, Ljubljana*

2.2 KATALOG - PREDSTAVITEV

Filmska vzgoja: **Delavnica zvočnega opremljanja in sinhronizacije animiranega filma**

<http://www.vizo.si/filmska-vzgoja-v-vrtcih/>

Film: Izhodišče je lahko vsak film oziroma izvedba ni odvisna od ogleda filma

Teme: zvok, šum, glas, govor, animirani film, slika, oživljanje neživih stvari, sinhroniziranje

Primerna starost: 3 in +, 8 in +, 12 in +, 15 in +

Pristop: Z delavnico zvočnega opremljanja in sinhronizacije animiranega filma se bodo otroci in mladi naučili pozornega poslušanja glasbe, zvoka in govora v vizualnih sporočilih, ki so v današnji družbi vseprisotna. Učno gradivo pri ustvarjanju bodo med drugim tudi odlomki čarobne risanke Hiša pravljic, s pomočjo katere bomo na enostaven način prikazali moč in vpliv zvočne kulise v filmu. Otroke bomo spodbujali k oživljanju risanih likov in igrač ter tako bogatili njihovo izražanje in domišljijo. Prav posebno pozornost pa bosta imela tudi glas in govor, ki sta ključna dejavnika pri animiranju likov in stvari, torej oživljanju neživega, kar je ne nazadnje tudi čar animiranih filmov kot takih. Namen delavnice je dopolniti že obstoječe oblike delavnic vizualnega filmskega ustvarjanja, saj se tovrstnim delavnicam v sklopu filmske vzgoje doslej še ni namenilo tehtnejše pozornosti. Delavnica je možna tudi v prilagojeni izvedbi za starejše otroke.

Trajanje: 90 min

Film: **Trije razbojniki - sinhronizirano v slovenščino** (Die drei Räuber, Hayo Freitag, Nemčija, 2007, 75 min)

<http://www.kinodvor.org/spored/die-drei-rauber-21585/>

Filmska vzgoja: Pogovor s prepevanjem razbojniških pesmi

Teme: animirani film, premikanje predmetov, čarobnost, praktičnost, lutke, pravljica

Primerna starost: 3 in +

Pristop: Malo Fanči peljejo v sirotišnico, ki jo vodi zlobna teta. Kočijo, v kateri se deklina pelje v novi dom, sredi temnega gozda napadejo trije razbojniki s črnimi plašči in klobuki. Neustrašna, bistra Fanči je nad napadalci povsem očarana in se takoj domisli, kako bi se izognila sirotišnici; razbojnikom natvezi, da je njen oče bogat maharadža, ki bo zanj pripravljeno plačati visoko odkupnino, in jih pregovori,

da jo ugrabijo, nato pa njihovo razbojniško življenje že v nekaj dneh postavi čisto na glavo.

Zabavne dogodivščine bomo po projekciji podoživeli še enkrat ter jih pospremili še z *ravbarskimi* pesmimi za otroke.

Trajanje: 30 min

Film: **Božičkov vajenec – sinhronizirano v slovenščino** (L'apprenti Père Noël, Luc Vinciguerra, Avstralija, Francija, Irska, 2010, 80min)

<http://www.kinodvor.org/spored/l-apprenti-pere-noel/>

Filmska vzgoja: *Pogovor*

Teme: animirani film, igrače, darila, božič, pomaganje, srčnost, sirotišnica, starši

Primerna starost: 3 in +

Pristop: Božiček se noče upokojiti, toda takšna so pravila: poiskati mora novega vajenca in ga naučiti vsega, kar za svoje delo potrebuje dobri mož. Najti mora siroto s čistim srcem po imenu Nikolaj. Le en deček na svetu izpolnjuje vsa merila: mali Nikolaj, ki živi v sirotišnici v Avstraliji in ima bolj kot vse na svetu rad božične praznike.

Po projekciji se bomo z otroki pogovarjali o prijateljstvu in darilih ter o Božičku, starših, dedkih in srčnosti.

Trajanje: 30min

Film: **Hiša pravljic – sinhronizirano v slovenščino** (Kéridy la maison des contes, Dominique Monféry, Francija/Italija, 2009, 76 min)

<http://hisaprvljic.animateka.si/>

Filmska vzgoja: *Delavnica urjenja v govorjenju in pripovedovanje pravljic*

Teme: klasične pravljice, pravljичni junaki, moč in pomen pravljic, domišljija, pripovedovanje, branje, pisanje, knjige, resnično v pravljicah, skrivnosti, pogum, animirani film.

Primerna starost: 3 in +

Pristop: Pred projekcijo bomo otroke pripravili na film ter na kratko predstavili vsebino filma in glavne junake. Učencem bomo vnaprej povedali, da naj s seboj prinesejo svojo najljubšo knjigo/pravljico. Po filmu se bomo najprej z otroki pogovorili o filmu, in jih povprašali, katere pravljične junake so prepoznali in iz katerih pravljic. Pa o tem, o kateri pravljici bi oni radi posneli »risanko« (animirani film) in kako bi izgledala. Na koncu bomo skupaj z otroki ustvarili čisto novo pravljico.

Trajanje: 45 min

Film: **Program kratkih animiranih filmov za otroke Rumeni Slon – brez dialogov**

<http://www.animateka.si/sl/slon-po-animateki>

Filmska vzgoja: *Pogovor*

Teme: vsak film ima veliko različnih tem

Primerna starost: 3 in +, 6 in +

Pristop: Pedagoško delo ob programu kratkih filmov pri nizki starosti je specifično, saj je potrebno vsak film posebej analizirati, preveriti pri otrocih, če so ga razumeli, jim kaj pojasniti in odpreti kakšno temo. Program Rumeni Slon odpira celo paleto različnosti animiranega filma in je preudarno pripravljen ravno za to starost otrok. Z otroki se pogovarjamo o vsebinah in jih vzpodbujamo k izražanju lastnega mnenja.

Trajanje: 30 min

Filmska vzgoja: **Delavnica optičnih igrač**

<http://slon.animateka.si/delavnice-animacije/>

Film: Vsak film je lahko izhodišče

Teme: animirani film, animacija, vzniki filma, trik, optika

Primerna starost: 3 in +

Pristop: Z delavnico optičnih igrač otrokom nazorno pokažemo princip optike v očesu, ki ne zaznava zadosti informacij hkrati, zaradi česar se je tokom zgodovine tehničnih iznajdb razvilo mnogo zanimivih pripomočkov in igrač, ki izvajajo raznorazne trike. Otrokom se pokažejo optične igrače taumatrop, zoetrop, fenakistoskop, filp-book. Dve igrači naredijo tudi sami.? Otroci se na tej delavnici naučijo narediti, da deklica teče po travniku in kako najbolj preprosto zapreti ptiča v kletko.

Trajanje: 90min

Film: **Kdo ima danes rojstni dan? – sinhronizirano v slovenščino** (Na pude aneb Kdo má dneska narozeniny?, Jirí Barta, Češka, Slovaška, Japonska, 2010, 74min)

<http://www.kinodvor.org/spored/na-pude-aneb-kdo-ma-dneska-narozneniny-21681/>

Filmska vzgoja: *Pogovor s skečem*

Teme: animirani film, premikanje predmetov, čarobnost, praktičnost, lutke, pravljica

Primerna starost: 6 in +

Pristop: Jiří Barta je animirani film ustvaril v tehniki stop-motion in za material vzel običajne predmete in reči, s katerimi ustvarja čudoviti pravljичni svet. Tako se resda neobičajno kar sami premikajo stoli, rjuhe, igrače, škatle, kipi in podobni predmeti. Pa vendar, ni bil to vedno naš trud, da otrokom pomagamo razvijati bogastvo domišljije s kar najbolj enostavnimi predmeti? Ta film to omogoči, saj je še sinhroniziran, kar otrokom omogoči, da se v celoti lahko prepustijo domišljijiški plati vizualnega. Ker je vendarle preskok v fikcijo iz realnega sveta za najmlajše še težko, jim je pri tem treba pomagati. Pri tem je pomembno otrokom pred ogledom pojasniti, kako nastaja animirani film. To lahko izpeljemo s pogovorom ali pa uporabimo igrani skeč. Vse ostalo je v animiranem filmu izredno čarobno in otroci se uspešno prepustijo toku pravljичne zgodbe.

Trajanje: 15 min

Film: **Ernest in Celestina** (Ernest et Célestine, Benjamin Renner, Vincent Patar, Stéphane Aubier, Francija, Belgija, Luksemburg, 2012, 79 min)

<http://www.kinodvor.org/spored/ernest-et-celestine-43681/>

Filmska vzgoja: *Pogovor*

Teme: animirani film, risani film, sprejemanje drugačnosti in predsodki, nestrpnost, ustrahovanje, prijateljstvo, poklic umetnika

Primerna starost: 6 in +

Pristop: Pred ogledom filma bo sledil pogovor, kjer bodo otroci izvedeli nekaj več o animiranem filmu in različnih tehnikah ustvarjanja animiranega filma, pri čemer se bomo osredotočili predvsem na risani animirani film in na njegov proces nastajanja. V nadaljevanju se bomo z otroki pogovarjali o sprejemanju drugačnosti. Spodbudili jih bomo k razmišljanju, kako bi oni sprejeli prijateljstvo nekoga, ki bi bil drugačen od njih (drugačnega videza ali morda iz druge države), ter kako bi se počutili, če bi oni sami bili drugačni ter kako bi ravnali, če bi raje počeli nekaj, kar ne bi bilo v skladu s pričakovanjem staršev ali večine (na primer: starši pričakujejo, da boste dober športnik, vi pa bi raje sledili svojim sanjam in igrali inštrument, tako kot Ernest v filmu. Ali bi v tem primeru sledili svojim sanjam ali bi ubogali starše?) V filmu miške ustrahujejo lastno vrsto pred medvedi in obratno, zato se bomo z otroki pogovarjali o strahu in ustrahovanju med vrstniki, v šoli in doma in poskušali ugotoviti kakšen namen ima ustrahovanje. Dotaknili pa se bomo tudi poklica umetnika, ki je v družbi velikokrat manj cenjen kot kakšni drugi poklici, kot so na primer zdravnik ali notar, kar bi naj po želji staršev postala Celestina in Ernest. Otroke bomo vprašali za mnenje o poklicu umetnika, kako si oni razlagajo umetnost oziroma poklic umetnika in ali se jim zdi umetnost sploh pomembna.

Trajanje: 45 min.

Film: **Program kratkih animiranih filmov za otroke Rdeči Slon**

<http://www.animateka.si/sl/slon-po-animateki>

Filmska vzgoja: Pogovor

Teme: vsak film ima polno različnih tem

Primerna starost: 9 in +

Pristop: Pedagoško delo ob programu kratkih filmov pri nizki starosti je specifično, saj je potrebno vsak film posebej analizirati pri otrocih, če so ga razumeli, jim kaj pojasniti in kakšno temo odpreti. Program Rumeni Slon odpira celo paleto različnosti animiranega filma in je preudarno pripravljen ravno za to starost otrok. Z otroki se pogovarjamo o vsebinah in jih vzpodbujamo k izražanju lastnega mnenja.

Trajanje: 30 min.

Film: **Alica v čudežni deželi** (Alice in Wonderland, Tim Burton, ZDA, 2010, 108 min)

<http://www.kinodvor.org/spored/alice-in-wonderland-21393/>

Filmska vzgoja: Delavnica – filmski kviz

Teme: angleška književnost, pisatelj Lewis Carroll, pravljica bitja, poustvarjanje pravljicnih svetov, Tim Burton in njegov domišljjski filmski svet, avtorstvo v filmu, resnično v pravljicah, skriti pomeni, prenašanje literature na film, razlike med filmom in literaturo.

Primerna starost: 9 in +

Pristop: Pred projekcijo bomo predstavili filmsko adaptacijo znanega literarnega dela in oboje povezali, na kratko bomo predstavili tudi režiserja. Otroke bomo tudi opozorili, na kaj naj bodo pri ogledu filma še posebej pozorni. Po ogledu filma sledi filmski kviz, ki bo strokovno pripravljen vnaprej. Skozi njegovo nekonvencionalno in zabavno formo bomo učencem predstavil tako literarno delo Lewisa Carrola, kot filmsko adaptacijo Tima Burtona, prav tako bo preizkušal njihovo že obstoječe znanje o tematiki, jih opozarjal na razlike med literarno predlogo in filmsko adaptacijo ter jih naučil zbranega opazovanja filmskih podrobnosti in različnih načinov za razmišljanje o filmu. Otroci se bodo razdelili v manjše skupine in skupaj odgovarjali na vprašanja.

Trajanje: 60 min

Film: **Vratar Liverpoola** (Keeper'n til Liverpool, Arild Andresen, Norveška, 2010, 90 min)

<http://www.kinodvor.org/spored/keeper-n-til-liverpool/>

Filmska vzgoja: *Pogovor*

Teme: evropski film, Norveška, komedija, odraščanje, zaščitniški starši, vrstniško nasilje, zaljubljenost, prijateljstvo, iskrenost, zbirateljstvo

Primerna starost: 9 in +

Pristop: Pred ogledom filma bomo film prostorsko in žanrsko umestili, pri čemer se bomo osredotočili na glavne značilnosti komedije in njene podžanre. Nekaj več bomo povedali tudi o sami filmski formi, kjer središčno časovno in prostorsko sosledno filmsko pripoved prekinjajo temačnejši fantazijski scenariji glavnega junaka Joja, ter o funkciji take forme. V nadaljevanju se bomo osredotočili na teme, ki jih film problematizira. Z otroki bomo debatirali o tem, kako bi oni opredelili pretirano zaščitniški starševski odnos in o njegovih pozitivnih in negativnih posledicah. V filmu smo lahko namreč priča velikokrat neupravičeni in pretirani zaskrbljenosti Jojeve mame, kar neizogibno vpliva tudi na samega Joja. Pogovarjali se bomo tudi o (ne)iskrenosti, ki jo v filmu srečamo tako pri otrocih kot pri odraslih. Na tem mestu bomo učence vprašali, če se kdaj zlažejo, zakaj to storijo, kako se pri tem počutijo in ali se jim zdi laž lahko v kakšnih primerih tudi upravičena. Osvetlili bomo tudi problematiko vse bolj naraščajočega psihičnega in fizičnega nasilja v šoli, ki je v filmu stalno prisotno. Na koncu pa se bomo dotaknili tudi zbiranja sličic in na splošno zbirateljstva ter kakšen pomen ima to danes.

Trajanje: 45 min.

Film: **Ledeni zmaj** (Martin Högdahl, Švedska, 2012, 77 min)

<http://www.kinodvor.org/spored/isdraken/>

Filmska vzgoja #1: *Pogovor s socialno psihologinjo*

Teme: otrok v stiski, odnosi v družini, odsotni starši, vloga staršev, alkoholizem, pravica otroka do odločanja o svojem življenju, rejniške družine, socialna služba, pomoč otrokom, osamljenost, prijateljstvo in prijateljska pomoč, sprejemanje drugačnosti, Švedska

Primerna starost: 9 in +

Pristop: Mik rad posluša zvoke kitov, ki jim je bolj kot vse pomembna skupnost. Rad ima tudi bobne in rock glasbo, podobno kot njegov oče, ki je bobnar v skupini Mutherfuckers. Oče je pogosto odsoten ali prihaja domov pijan, zato mora Mik skrbeti tudi za gospodinjstvo. Socialna služba nekega dne sklene, da je treba Mika umakniti iz družine. Pošljejo ga k teti Leni in znajde se v odmaknjeni vasi na zasneženem severu.

Pred projekcijo se otrokom predstavi čas in prostor v katerem se film odvija. Po projekciji pa bomo izpostavili ključne tematike, o katerih naj učenci razmišljajo že ob gledanju filma. Po filmu sledi pogovor na temo problematičnih družinskih odnosov, o vlogi in dolžnostih staršev, problemu alkoholizma ter o tem, kaj narediti, ko se znajdeš v tovrstni situaciji, čemu so namenjene socialne službe in kako delujejo. Pogovor se bo dotaknil tudi tematik osamljenosti in prijateljstva. Pogovor nam bo pomagala voditi socialna psihologinja **Zuzanna Kraskova**.

Trajanje: 45min

ALI

Filmska vzgoja #2: Pogovor s skladateljem

Teme: glasba v filmu, kakšno vlogo igra glasba v filmu, različni načini uporabe glasbe v filmu, pomen glasbe v filmu, pomen glasbe za nas, glasbene zvrsti, filmsko vzdušje, kako nam glasba predstavi določene like.

Primerna starost: 9 in +

Pristop: Pred projekcijo bomo na kratko predstavili vsebino filma, še posebej pa bomo opozorili, naj otroci pozorneje spremljajo glasbo v filmu oziroma so pozorni, kako je glasba v filmu uporabljena. Po filmu sledi razprava z gostom, strokovnjakom za filmsko glasbo, **dr. Mitjo Reichenbergom**, ki bo natančneje razložil vlogo in pomen glasbe v filmu. Skupaj z učenci in ob upoštevanju njihovih opažanj, bo razčlenil vse pomene in vlogo glasbe v filmu *Ledeni zmaj*, na primer; kakšno vzdušje ustvarja glasba, katere so glavne teme in kako jih prepoznamo, kaj pomenijo, zakaj jih režiser uporablja na tak način in kaj želi s tem doseči,...

Trajanje: 45min.

Film: **Skrivnost iz Kellsa** (Secret of Kells, Tomm Moore, Nora Twomey, Francija, Belgija, Irska, 75min)

<http://skrivnost.animateka.si/>

Filmska vzgoja: Pogovor o animiranih filmih

Teme: animirani film, risani film, Knjiga iz Kellsa, iluminiranje, Kelti, srednji vek, miti in legende

Primerna starost: 9 in +

Pristop: Risani animirani film *Skrivnost iz Kellsa* pripoveduje o dvanajstletnem dečku Brendanu, ki živi v opatiji Kells. Njegov stric, ki opatijo vodi, je pred nenehnimi napadi Vikingov dal zgraditi obzidje. Nekega dne iz daljnih dežel v Kells pribeži slavni iluminator Aiden, s seboj pa nosi nedokončano knjigo skrivne modrosti. Mladi Brendan kmalu pokaže zanimanje za iluminiranje in Aiden ga kljub nasprotovanju Brendanovega strica vzame za pomočnika. Brendan se mora za dokončanje knjige podati za zidove Kellsa v začaran gozd, poln mitoloških bitij in skrivnostnih poti. V gozdu ga spremlja maček Pangur Ban, spoznata pa tudi

skrivnostno Aisling.

Otrokom bomo pred projekcijo predstavili okolje in čas, v katerem se film odvija ter jih opozorili na nekaj ključnih pojmov za lažje razumevanje in gledanje. Po filmu pa bomo otrokom predstavili ustvarjalni proces nastajanja tega animiranega filma ter jim razjasnili, kakšne animirane filme poleg risanih še poznamo.

Trajanje: 30 min.

Film: **Kauwboy** (Boudewijn Koole, Nizozemska, 2011, 81 min)

<http://www.kinodvor.org/spored/kauwboy/>

Filmska vzgoja: *Pogovor ob filmu s socialno psihologinjo*

Teme: odraščanje, soočanje s smrtjo, odnos oče-sin, odnos do živali, odsotnost mame, odraščanje, evropski film, Nizozemska

Primerna starost: 9 in +

Pristop: V filmu spremljamo odraščanje 10-letnega Jojoja, ki se spopada z najrazličnejšimi težavami v šoli in doma. Izrazito, a ne obremenjujoče, je izpostavljen odnos z njegovo odsotno mamo. Ta je poteka preko telefonskih klicev, saj je mama »na turneji s svojim bendom«. Film je intimno sledenje fantu, ki spoznava samega sebe in išče svojo vlogo v družbi. Ves čas pa ga spremlja kavka, ki jo nekoč najde vso zapuščeno. Jojo poskrbi zanjo in kmalu postaneta prava prijatelja. Glavni filmski junak se bo enkrat moral soočiti z marsikatero resnico, ki si jo še vedno ne prizna tudi velikokrat zamišljen in odsoten oče.

Pred projekcijo bomo otrokom na kratko predstavili evropski film in Nizozemsko, od koder prihaja Jojo. Po projekciji pa nam bo film pomagala osvetliti in ga na zanimiv način predstaviti otrokom socialna psihologinja **Zuzanna Kraskova**.

Trajanje: 45 min.

Film: **Ali-ali** (Patatje Oorlog, Nicole van Kilsdonk, Nizozemska, Belgija, 2011, 86 min)

<http://www.kinodvor.org/spored/patatje-oorlog/>

Filmska vzgoja: *Pogovor ob filmu z gostjo*

Teme: odraščanje, soočanje s smrtjo, odnos oče-hči, odnos do živali, odsotnost očeta, odraščanje, vojna, evropski film, Nizozemska

Primerna starost: 9 in +

Pristop: Kiek je deklica, ki bi nadvse rada, da se njen oče čim prej vrne iz vojne, kjer dela kot zdravnik. Ko v šoli pri matematiki govorijo o verjetnosti, se zamisli v preračunavanje, kolikšne so možnosti, da bi se njenemu očetu lahko kaj zgodilo. Tako sledimo otroški naivnosti pri reševanju očeta preko verjetnostnega računa kar od doma. Film ubere svež pristop tudi zaradi inovativnih animiranih vložkov. Pred projekcijo bomo otrokom na kratko predstavili evropski film in Nizozemsko,

od koder prihaja Kiek. Po projekciji pa nam bo film pomagala osvetliti socialna psihologinja **Zuzanna Kraskova**.

Trajanje: 60 min.

Film: **Umetnik** (The Artist, Michel Hazanavicius, Francija, Belgija, 2011, 100 min)

<http://www.kinodvor.org/spored/the-artist/>

Filmska vzgoja: *Multimedijsko predavanje Pomen zvoka in glasbe v filmu ali pogovor*

Teme: zgodovina filma, pomen zvoka v filmu, nemi film, film o filmu

Primerna starost: 12 in +

Pristop: *Umetnik* je film, ki se poklanja dobi nemega filma v prehodu v »zlato« dobo zvočnega filma. Film primerno odkriva značaj prvih filmov in predstavlja pravo pedagoško gradivo. V osveščanju razvoja filmskega medija pa gre celo korak naprej, saj se spretno poigrava z neposrednim zvokom v filmih (ki na primer nastane, ob padcu stvari na tla) – tega v nemih filmih sicer ni, a je ravno zato *Umetnik* še toliko bolj navdihujoč.

Z multimedijskim predavanjem pred ogledom filma bomo pregledali pomembne filmske reference ustvarjalcev neme dobe in primere, ko zvočnemu vizualnemu gradivu odzameš zvok ter ob tem spremljali, kako to vpliva na gledanje vsebine. Otroci in mladi bodo osvojili vse ključne zvočne kode, ki tvorijo avdio kuliso filma.

Trajanje: 30 min.

Film: **Otrok iz zgornjega nadstropja** (L'enfant d'en haut, Ursula Meier, Švica, Francija, 2012, 100 min)

<http://www.kinodvor.org/spored/l-enfant-d-en-haut-42969/>

Filmska vzgoja: *Pogovor*

Teme: drama, socialni realizem, odnosi v družini, kraja, odraščanje, evropski film

Primerna starost: 12 in +

Pristop: Po ogledu filma bo sledil pogovor, kjer bomo film žanrsko in stilsko umestili. Skupaj z učenci bomo razpravljali o drami kot filmskem žanru. Prav tako se bomo naučili, kaj je socialni realizem v filmu in kakšne so njegove značilnosti. Slednje bomo podkrepili s primeri iz filma. V nadaljevanju bomo poskušali izluščiti glavne filmske teme. Kritično bomo osvetlili problem družbene razslojenosti in to v državi, ki velja za eno izmed evropskih držav z največjo blaginjo. Znotraj tega, se bomo pogovarjali tudi o kraji kot o sredstvu za preživetje na eni strani in kot zločinu na drugi. Dotaknili pa se bomo tudi netipičnih odnosov v družini, ki močno zaznamujejo Simonovo odraščanje in njegovo identiteto.

Trajanje: 45 min.

Film: **Zveri južne divjine** (Beasts of the Southern Wild, Benh Zeitlin, ZDA, 2012, 93 min)

<http://www.kinodvor.org/spored/beasts-of-the-southern-wild/>

Filmska vzgoja: *Pogovor*

Teme: odraščanje, revščina, svobodna volja, ameriški film, žanr, nove tehnologije in njihova raba v filmu, ekologija in človekov odnos do okolja

Primerna starost: 12 in +

Pristop: Po ogledu filma bo sledil pogovor, v katerem bomo skupaj z učenci film umestili v kontekst ameriškega filma, pri čemer si bomo med drugim ogledali njegove specifične kot so zgodovinski razvoj, tematske značilnosti, prepletenost z ekonomsko produkcijo. V nadaljevanju bomo razpravljali o funkciji žanra – o prepletanju drame s fantastiko, kar bomo demonstrirali s primeri iz filma. Tekom pogovora bomo izluščili ključne filmske teme in razpravljali o prepletenosti med ekologijo, socialno razslojenostjo in rasizmom, odnosu človeka do okolja, dotaknili pa se bomo tudi svobodne volje, pravice do svobodnega odločanja o lastnem življenju.

Trajanje: 45 min

Film: **Legenda o jezdecu kitov** (Whale Rider, Niki Calo, Nova Zelandija, Nemčija, 2002, 101 min)

http://www.kolosej.si/filmi/film/whale_rider/

Filmska vzgoja: *Pogovor*

Teme: tradicija, mladost, odraščanje, svobodna volja, Maori, Nova Zelandija, legende in miti, staroselci, simbolika v filmu, patriarhalna družba, ženska v družbi, emancipacija, narava

Primerna starost: 12 in +

Pristop: Film izredno lepo odseva odnos nove generacije do rigidnih praks tradicionalnih družb kot so v tem primeru predstavljeni staroselci Maori na Novi Zelandiji. V tej uporniški drži spremljamo deklco, ki bi ji po rodovnem nasledstvu morala pripadati vloga voditelja njihove skupnosti. Ker bi to moral biti moški, se pravice deklice Paikea ne more upoštevati. *Legenda o jezdecu kitov* je eden najlepših učnih filmov, s katerim lahko otrokom in mladim na primeren način posredujemo izredno pomembna sporočila o emancipaciji, uporništvu z razlogom, medgeneracijskem povezovanju in o odnosih tradicija-moderno, človek-narava.

Trajanje: 45 min.

Filmska vzgoja: *Multimedijsko predavanje Zgodovina glasbenega videospota*

Teme: glasbeni videospot, glasba in slika, klasifikacija, izrazna sredstva videospotov, zgodovina, slovenski glasbeni videospoti

Primerna starost: 12 in +, 15 in +

Pristop: Glasbeni videospot je filmska forma, na katero zaradi pojavljanja na komercialnih televizijskih postajah pogosto gledamo zviška. Kljub temu pa je glasbeni video tesno povezan z zgodovino filma samega in ima tudi bogato zgodovino. V predavanju bomo na prikazanih primerih prehodili pot od prvega prednika glasbenega videa iz leta 1894, preko tehnologij Vitaphone in Scopitone, vzpona televizijskega kulture, filmskega muzikala do sodobnega videospota, ki se je v televizijskem okolju uveljavil predvsem z vzponom MTV-ja. V internetnem okolju se glasbeni videospot sooča z novimi izzivi, a obenem doživlja tudi novo renesanso, s čimer navežemo stik z mnenji in izkušnjami iz občinstva. Predavanje se lahko prilagodi glede na starost otrok.

Trajanje: 45 min.

Filmska vzgoja: *Multimedijsko predavanje Zgodovina slovenskega filma*

Teme: slovenski film, zgodovina, kultura in umetnost, evropska zgodovina

Primerna starost: 12 in +, 15 in +

Pristop: Predstavili bomo vzporedno pot slovenskega in svetovnega filma od prvih Grossmannovih prispevkov nememu filmu do druge generacije poosamosvojitvenih režiserjev. Izpostavili bomo značilnosti in omejitve slovenskega filma tako v jugoslovanskem kot tudi v poosamosvojitvenem okolju, ter njegove temeljne slogovne in tematske poteze. Cilj predavanja je doseči prepričanje, da je slovenski film potrebno gledati v kontekstu ostalih majhnih evropskih kinematografij, ki imajo svojo lastno specifiko in jih pogosto nepravilno postavljamo ob bok mnogo dražjim produkcijam z Zahoda. Predavanje se lahko prilagodi glede na starost otrok.

Trajanje: 45 min.

Filmska vzgoja: *Multimedijsko predavanje Zgodovina filma*

Teme: film, 35mm trak, optika, igrani film, dokumentarni film, animirani film, eksperimentalni film, zgodovina, kultura in umetnost, evropska zgodovina, nacionalni karakter, tradicija

Primerna starost: 12 in +, 15 in +

Pristop: Namen predavanja je z video-dokumentacijo celostno predstaviti tako popularen medij kot je film. Pogledali bomo njegove vznike, tehnične iznajdbe, ki so kljubovale, da se je film razvil do te mere kot se je in ga umestili v zgodovino in kulturo 20. stoletja, ki ju je sooblikoval in preoblikoval. Preučili bomo vse vrste filmov in njihove zakonitosti ter tudi filmska izrazna sredstva, s katerimi se film formira. Pregledali bomo tudi najpomembnejše nacionalne filmske produkcije in najpomembnejše filmske festivale. Ne bomo pa pozabili niti na neizbežni konce filmskega traku in se tako navezali na trende 21. stoletja ter umestili vlogo kina v ohranjanju filmske reprodukcije.

Predavanje se lahko prilagodi glede na starost otrok.

Trajanje: 45 min.

Filmska projekcija z **okroglo mizo: Dej mi, no!**, (Få meg på, for faen, Jannicke Systad Jacobsen, Norveška, 2011, 76min) + **Okrogla miza Najstniki in spolnost skozi filmsko reprezentacijo**

<http://www.kinodvor.org/spored/arhiv-filmov/fa-meg-pa-for-faen/>

Primerna starost: 12 in +

Po šolski projekciji bo za otroke sledil pogovor s strokovnjaki, ki se bodo dotaknili teme prvih spolnih izkušenj med najstniki, pogovarjali pa se bomo tudi o reprezentaciji spolnosti v najstniških filmih, kjer bomo osvetlili problematiko s spolom in spolnostjo povezanih stereotipov, ki jih srečujemo predvsem v filmih hollywoodske produkcije, medtem ko film *Dej mi, no!* te stereotipe ruši. Pogovarjali se bomo z avtorjema knjige *Seksikon* **Ireno Dušo Draž** in **Izarjem Lunačkom**, ki v priročniku brez zadrege mladim svetujeta, kako se soočiti s podivjanimi hormoni, ter s profesorico **dr. Alenko Švab**, ki med drugim raziskuje tudi reprezentacijo spola v popularni kulturi.

Trajanje: 60 min.

Film: **Razred** (Entre les murs, Laurent Cantet, Francija, 2008, 128min)

http://www.kinodvor.org/media/razred_pg.pdf

Filmska vzgoja: *Pogovor z gostom*

Teme: razred, učenci, odnosi med mladimi, avtoriteta, multikulturalnost, integriteta učenca, evropski film dokumentaren stil

Primerna starost: 15 in + (tudi 13 in +)

Pristop: Film predstavlja multikulturen in živahen razred v predmestju Pariza, kjer se redno odvijajo konflikti med učenci in učitelji. Spremljamo predvsem odnos teh učencev z učiteljem Françoisom Marinom. Ta ima precej bolj liberalen pogled poučevanja od ostalih učiteljev v zbornici in po večini z mladimi dela brez večjih težav. Vendar ima očitno tudi on mejo do katere učencem dopusti v odnosu. Film bomo po projekciji reflektirali skozi pogovor s profesorjem slovenščine na Gimnaziji

Litija, **Janošem Železnikom**, ki bo pojasnil svoj pristop k poučevanju, otrokom v kinodvorani pa omogočil, da ga vprašajo kaj, česar morda svojih učiteljev ne bi mogli.

Trajanje: 45 min.

Film: **Ime mi je Li** (Io sono Li, Andrea Segre, Italija, Francija, 2011, 100min)

<http://www.kinodvor.org/spored/io-sono-li/>

Filmska vzgoja: *Pogovor*

Teme: imigracije v EU, imigrantsko delo, enakost, človekove pravice, izkoriščanje, korupcija, politika, umetnost, konvencionalnost, družbene vezi

Primerna starost: 15 in +

Pristop: Pred projekcijo bomo predstavili ključna razmerja v filmu na katera naj bodo gledalci pozorni in na kratko predstavili sodobne migracijske politike na ravni EU in Slovenije. Po filmu sledi razprava o filmu na temo izkoriščanja migrantske delovne sile, etno-ekonomijah in t.i. »sweatshopih«, v kateri se bo spodbudilo gledalce, da sami podajo svoja mnenja o videnem in s tem prispevajo k analizi filma. Naredili bomo tudi vzporednice s stanjem v Sloveniji.

Trajanje: 45 min.

Film: **Cezar mora umreti** (Cesare deve morire, Paolo in Vittorio Taviani, Italija, 2012, 76 min)

<http://www.kinodvor.org/spored/cesare-deve-morire/>

Filmska vzgoja: *Pogovor z gostom*

Teme: zapor, zločin, kriminal, totalne institucije, postpenalna obravnava, center za socialno delo, umetnost, fikcija, realnost

Primerna starost: 15 in +

Pristop: Film na zanimiv način prikazuje angažma zapornikov iz strogo varovanega oddelka v rimskem zaporu Rebibbia pri pripravljanju gledališke tragedije Julij Cezar W. Shakespeara. Režiserja filma brata Taviani sta sledila velikim naporom Fabia Cavallija, režiserja mnogih gledaliških uprizoritev v tem zaporu. Vse skupaj daje slutiti, da gre le še za eno novo dokumentacijo sicer zanimive vsebine, a vendarle režiserja filma spretno prepletata množstvo realnosti – gledališko, filmsko in osebne zgodbe zapornikov, v vse skupaj pa vnaša potreben premislek o fiktivnosti sami.

Z gostom **Lojzetom Smoletom** se bomo pogovarjali o njegovi izkušnji zapora. Kako je sam dojemal realnost v zaporu, kako je nanj vplivalo umetniško izražanje, kako gleda na zločin ter kako se sooča z družbo sedaj.

Trajanje: 45 min.

Film: **Circus Fantasticus** (Janez Burger, Slovenija, Irska, Finska, Švedska, 2010, 75 min)

<http://www.kinodvor.org/spored/circus-fantasticus-21534/>

Filmska vzgoja: *Pogovor z gostom*

Teme: družina, odnos oče-sin, fanatizem, katarza

Primerna starost: 15 in +

Pristop: Slovenski film je lepa priložnost, da se ustvarjalci predstavijo svojemu občinstvu, zato smo k sodelovanju povabili **Janeza Burgerja**, režiserja filma, ki bo mladim predstavil proces nastajanja filma in dela z igralci ter drugimi pomembnimi filmskimi sodelavci. Povabimo lahko tudi igralca v filmu **Natašo in Ravila Sultanova**. Gimnazijci bodo od gostov prejeli zanimive informacije s snemanja filma, lahko jih bodo tudi kaj vprašali.

Trajanje: 30 min.

Film: **Kraljica** (The Queen, Stephen Frears, Velika Britanija/Francija/Italija, 2006, 103 min)

<http://www.kinodvor.org/spored/the-queen-22371/>

Filmska vzgoja: *Pogovor*

Teme: razlike med politično ureditvijo držav, angleška zgodovina, angleška kraljeva družina, angleška kultura, kulturne razlike, medijsko poročanje, kritično branje sodobnih medijev, družba spektakla, razlike med javnim in zasebnim, soočanje s smrtjo.

Primerna starost: 15 in +

Pristop: Pred projekcijo bomo mladino opozorili na kritično spremljanje filma, na kratko bomo predstavili zgodovinski okvir dogodkov ob smrti princese Diane in medijskem odzivu, ki ga je ta dogodek sprožil. Po filmu bomo o tem razpravljali o konceptu »družba spektakla« in izpostavili problematiko medijskega poročanja, vzpodbudili bomo tudi h kritičnemu spremljanju sodobnih medijev. Govorili bomo tudi o večkrat zabrisanih mejah med javnim in zasebnim, o tem, kako, kam in zakaj jih postavljamo, in o pritiskih javnosti na eni ter dolžnostih javnih osebnosti na drugi strani. Mlade bomo vzpodbujali, da s svojim mnenjem prispevajo k analizi filma in tudi sami kritično razmislijo o teh izjemno pomembnih tematikah.

Trajanje: 45 min.

Film: **Panov labirint** (El laberinto del fauno, Guillermo del Toro, Španija, Mehika, ZDA, 2006, 118min)

http://www.kolosej.si/filmi/film/favnov_labirint/

Filmska vzgoja: *Pogovor*

Teme: II. svetovna vojna, Španija, fašizem, otroštvo v času vojne, odtujitev, fantazijski svet, pravljice, filmska balada, grozljivost, simbolika

Primerna starost: 15 in +

Pristop: Če lahko s katerim filmom pokažemo občutek grozot vojne preko izredne fantazijske naracije, je to zagotovo film Panov labirint. V času krutega fašističnega režima v Španiji se mama deklice Ofelije poroči s sadističnim generalom Vidalom. Ta ju odpelje na oddaljeno postojanko, kjer prične neizprosno zatirati upornike. Med tem Ofelija v gozdovih odkrije neverjeten čarobni svet, poln nadnaravnih fantazijskih bitij in velikih pustolovščin, ki pa so na nek način tudi ogledalo krutega vsakdana, s katerim je soočena v realnem življenju. A prav njen fantazijski svet pravljič je tisti, ki lahko prinese odrešitev tudi najbolj temačnim kotičkom človeške duše. Fantazijski svet je v tem filmu prisposoda odtujitve deklice Ofelije od realnosti vojne. Film je prav gotovo navdušujoč in izjemno gledljivo ter primerno učno gradivo za mlade.

Trajanje: 45 min.

Film: **Barbara** (Christian Petzold, Nemčija, 2012, 105min)

<http://www.kinodvor.org/spored/barbara-42872/>

Filmska vzgoja: *Pogovor*

Teme: ljubezen, zaupanje, upanje, politično nasilje, solidarnost, železna zavesa, nadzor

Primerna starost: 15 in +

Pristop: Pred projekcijo bomo naredili krajši pregled zgodovine, ki se navezuje na film z namenom razumevanja vodilne filmske tematike – prebega iz nekdanjih socialističnih republik na zahod. Po filmu sledi razprava na temo "nezakonitih" prebegov državnih meja, iskanje vzporednic v naši preteklosti in v sedanosti (beg možganov, beg iz vojnih področij, azilna politika v EU iz držav tretjega sveta), ter analiza filmskega jezika in tehnike.

Trajanje: 45 min.

Film: **Izlet** (Nejc Gazvoda, Slovenija, 2011, 85 min)

<http://www.kinodvor.org/spored/izlet/>

Filmska vzgoja: *Pogovor z gostom*

Teme: mladost, prijateljstvo, ljubezen, odgovornost, spomini, družina, bolezen

Primerna starost: 15 in +

Pristop: Generacijski film ceste, ki s preprosto zgodbo govori o pomembnih stvareh – o odraščanju in koncu otroštva, o prijateljstvu in ljubezni ter o težavah, ki jih prinese življenje. Iskriv film, ki odraža generacijo, ki ji pripada tudi mlad režiser in pisatelj Nejc Gazvoda. Film je tudi s plati filmskega lep primer in obet za novi val slovenskih filmov.

Po projekciji se bomo pogovorili z režiserjem **Nejcom Gazvodo** in morebiti tudi igralci **Nino Rakovec**, **Juretom Henigmanom**, **Luko Cimpričem**, ki bodo predstavili proces snemanja filma in odgovorili na zvedava vprašanja iz občinstva.

Trajanje: 45 min.

Film: **Želve znajo leteti** (Lakposhtha parvaz mikonand, Bahman Ghobadi, Francija, Irak, Iran, 2004, 98 min)

<http://www.cinemaniam-group.si/film.asp?podrocje=9&menu=9&film=335>

Filmska vzgoja: *Pogovor z gostom*

Teme: vojna, dežele tretjega sveta, Kurdistan, otroštvo v času vojne, skromnost, ideali,

Primerna starost: 15 in +

Pristop: Zgodba se odvija v vasici v Kurdistanu blizu turško-iranske meje v obdobju invazije ZDA na Irak. Trinajstletnega dečka Sorana domačini kličejo "Satelit", saj je znan po tem, da montira satelitske krožnike in antene, ki so v tem času zelo popularne. Vaščani namreč mrzlično iščejo novice o invaziji in Sadamu Huseinu. Soran se dobro znajde tudi kot vodja vaških otrok. Organizira nevarna odstranjevanja min in čiščenja minskih polj, ki so v bližini vasice, neeksplodirane mine pa dobro prodaja na črnem trgu. Nekega dne spozna siroto Agrin, ki s svojim jasnovidnim bratom potuje skozi vas. Dvojčka skrbita tudi za triletnega otroka. Kakšen odnos ju veže na otroka, je razkrit v boleči zgodbi, ki je neločljivo povezana s politično situacijo v državi. Kljub tragičnim zgodbam otroci v filmu s svojo očarljivostjo in smehom pokažejo pozitivno življenjsko plat.

O vojni v Iraku, ameriški okupaciji, Bližnjem Vzhodu in Kurdistanu se bomo pogovarjali z Delovim dopisnikom in poznavalcem zunanje politike in dogajanja v teh deželah **Boštjanom Videmškom**.

Trajanje: 45 min.

Film: **Rja in kost** (De rouille et d'os, Jacques Audiard, Francija, Belgija, 2012, 120 min)

<http://www.kinodvor.org/spored/de-rouille-et-d-os/>

Filmska vzgoja: *Pogovor z gostjo*

Teme: ljudje s posebnimi potrebami, invalidnost, novo življenje – metamorfoza, socialna fobija, vračanje v družbo, pretepanje, družina

Primerna starost: 15 in +

Pristop: Gre za pretresljivo zgodbo o boksarju in trenerki kitov, ki ju zbliža njena huda nesreča, po kateri privlačna športnica pristane na invalidskem vozičku. Film mladostnikom odpira pomemben vpogled v metamorfozo iz vitalne in živahne ženske v stanje nepokretne invalidnosti in njeno soočenje z novo perspektivo realnosti. Alain je Stéphanie v pomoč, a ima tudi sam nemalo težav, kako naj preživi svojega majhnega sina. Poleg navdušujoče igre glavnih igralcev in izvrstnega scenarija, film zelo očitno krasi tudi spretna režijska roka.

O pomembnih temah se bomo pogovarjali s socialno psihologinjo **Zuzanno Kraskovo** ali z mladim hendikepiranim parom **Nino Wabra** in **Galom Jakičem**.

Trajanje: 45 min.

ali **Okrogla miza »Voziček je ovira le toliko, kot si vi dovolite«**

Primerna starost: 15 in +

O pomembnih temah preobrazbe vitalnega telesa v neposlušno invalidno telo in sprejemanju svoje nove pozicije v družbi se bomo pogovarjali s socialno psihologinjo **Zuzanno Kraskovo**, mladim hendikepiranim parom **Nino Wabra** in **Galom Jakičem** ter **dr. Francem Planinškom**, plastičnim kirurgom.

Trajanje: 60 min.

Film: **400 udarcev** (Les 400 coups, François Truffaut, Francija, 1959, 99min)

Filmska vzgoja: *Multimedijsko predavanje*

Teme: zgodovina filma, evropski film, francoski novi val, koncept avtorja

Primerna starost: 15 in +

Pristop: Po ogledu bomo film najprej umestili v kontekst evropskega filma, z nadrobним poudarkom na t.i. francoskemu novemu valu, ki nam bo služil tudi kot izhodišče za razčlenitev temeljnih tematik filma. V nadaljevanju si bomo na izbranem primeru pogledali ključne premike v filmski formi francoskega novega vala ter se pogovorili o njegovem vplivu na sodobno filmsko ustvarjanje. Poleg izbranega primera bo predavanje vključevalo še nekatere druge reference francoskega novega vala, ob čemer bo beseda tekla tudi o prepletanju filma kot specifične izrazne forme s premiki v kulturi in družbi šestdesetih letih minulega stoletja.

Trajanje: 30 min.

Filmska projekcija z okroglo mizo: Življenje na smetišču (Waste Land, Lucy Walker, Brazilija/Velika Britanija, 2010, 99 min) + okrogla miza

<http://www.kinodvor.org/spored/waste-land/>

Primerna starost: 15 in +

Film: *Življenje na smetišču* je večkrat nagrajeni dokumentarec o največjem smetišču na svetu. Film o človeški ustvarjalnosti in dostojanstvu, o smeteh in umetnosti. Režiserka Lucy Walker v njem spregovori o zanimivem in navdihujočem projektu angažiranega newyorškega likovnega umetnika Vika Muniza. Čeprav film temelji na osebnosti umetnika in predstavitvi njegovega dela, pa je v prvem planu vseskozi tudi avtoričina občutljivost za družbena in okoljska vprašanja. Tako se režiserka v filmu sprašuje o tem, kaj smeti povedo o nas? Katere smeti nas spravljajo v zadrego in jih ne moremo odvreči? Kam gredo odpadki in koliko jih je? Kako dolgo ostanejo? Kako je dan za dnem delati z njimi?

Film na široko odpira vprašanja ekologije in trajnostnega razvoja. V pogovoru z gosti, profesorico in ekologinjo **Lučko Kajfež Bogataj**, filozofom **Lukom Omladičem**, člani društva **Ekologi brez meja** in **Lukom Mancinijem**, ekološko in družbeno ozaveščenim vizualnim ustvarjalcem in oblikovalcem (projekt Vrečka na vrečko, Bagfoot,...), se bomo lotili enega izmed največjih problemov sodobnega sveta, onesnaževanja okolja in kaj lahko družba kot celota ter vsak posameznik naredi glede tega. Odpadki so odgovornost vsakega izmed nas in prav je, da z njimi odgovorno ravnamo in si prizadevamo za njihovo zmanjševanje in ločevanje.

Trajanje: 60 min.

Filmska projekcija z okroglo mizo: **Aleksandrinke** (Metod Pevec, Slovenija, 2011, 94min) + okrogla miza

<http://www.kinodvor.org/spored/aleksandrinke/>

Primerna starost: 15 in +

Film: Zgodba o *Aleksandrinkah* je zgodba o boleči, skoraj izključno ženski emigraciji. Zaradi revščine in fašistične asimilacijske politike so Vipavsko dolino vse do druge svetovne vojne množično zapuščali predvsem mladi ljudje. Moški so odhajali v Argentino, od koder se niso vračali, dekleta in žene pa so odhajale v Egipt, največ v takrat bogato in kozmopolitsko Aleksandrijo, kjer so ostale tudi več desetletij kot dovilje, varuške, gospodinje. Številne so se vrnile prepozno, da bi lahko doživele svoje lastne otroke in svoj dom. Le-ta je bil največkrat odplačan prav z njihovim denarjem.

O aleksandrinstvu, družbenem in zgodovinskem kontekstu filma in pojava fenomena ženskega izseljevanja, o kompleksnih razlogih in okoliščinah zanj, o družinskih vlogah in družbenih normah v tistem času ter o premagovanju in spreminjanju le teh, bodo spregovorile zgodovinarica in poznavalka problematike, **Marta Verginella**, zgodovinarica **Irena Seliškar**, znanstvena sodelavka na Inštitutu za slovensko izseljenstvo in migracije, **Mirjam Milharčič Hladnik** ter režiser filma, **Metod Pevec**, ki bo razkril tudi proces nastajanja filma in osebno izkušnjo srečanja s še živečimi Aleksandrinkami.

Trajanje: 60 min.

Okrogla miza: »Razmerja. 25 let lezbične sekcije ŠKUC-LL, Ljubljana«

Gostje: **dr. Marina Gržinić Mauhler, dr. Barbara Rajgelj, dr. Tatjana Greif, Tea Hvala**

http://www.napovednik.com/dogodek234886_razmerja_25_let_lezbicne_sekcije_skuc_ll_ljubljana

Primerna starost: 15 in +

Film: : Razmerja. 25 let lezbične sekcije ŠKUC-LL, Ljubljana

Pod dokumentarni video film »Razmerja. 25 let lezbične sekcije ŠKUC-LL, Ljubljana« so se podpisale Marina Gržinić, Aina Šmid in Zvonka T. Simčič. Film vizualizira, kontekstualizira in opredeljuje lezbično gibanje v nekdanji Jugoslaviji, poleg tega pa v svoj fokus postavlja tudi feministične, lezbične, gejevske, queerovske in transspolne pozicije, in sicer skozi prizmo politike, ekonomije, kulture, umetnosti pa tudi skozi vidik pravno-institucionalnega ustroja, vendar tudi v odnosu do aktualne realnosti. Uporniška drža filma je osrednji lajtmotiv filma, njegova strukturna geologija pa je pripeta na pet temeljnih tvarin: na oris in kontekstualizacijo zgodovine, s poudarkom na oblikovanju politične zgodovine gibanja; na mesto lezbične scene v širšem homoseksualnem kontekstu, v odnosu do analize socialnega in političnega prostora ter samega subjekta; na »coming out« v socializmu; na vezi in zavezništva v nekdanji Jugoslaviji ter na parade ponosa po razpadu bivše države, ob čemer organizacija parad v posamezni državi nekdanje skupne države s seboj prinaša tudi svojo lastno zgodbo; ter na tematiziranje razlik med socializmom in kapitalizmom v odnosu do telesa, spolnosti, lezbištva, homoseksualnosti. Po projekciji filma se bomo z gostjami pogovarjali o bojih za pravice marginaliziranih manjšin, zlasti LGBTQ-populacije, v odnosu do aktualne slovenske sedanjosti, ki je ne moremo razumeti brez širše genealogije in zgodovine.

Trajanje: 60 min.